

Β.Βεσκούκης

Αιμοσταγείς δολοφόνοι

Το περιστατικό - αφορμή της καλοκαιρινής μας διήγησης, είναι πραγματικό και αποτελεί βίωμα πολλών εξ υμών, άσχετα αν προκάλεσε σε όλους τους ίδιους συνειρμούς. Εξάλλου, για την ίδια πραγματικότητα υπάρχουν πολλοί διαφορετικοί συνειρμοί και αυτό είναι ανάμεσα στα χαρακτηριστικά που κάνουν τον άνθρωπο μοναδικό. Η επίδραση των συνειρμών αυτών στις ενέργειές μας εξαρτάται από τις γενικότερες παραστάσεις οι οποίες είτε μας έχουν διαμορφώσει κάποια χαρακτηριστικά, είτε μας επηρεάζουν τη δεδομένη στιγμή. Αν, για παράδειγμα, έχουμε συνηθίσει να περνάμε από την άκρη ενός διαδρόμου που πάντα στη μέση έχει βρώμικα νερά, το μήνυμα "έτσι είναι τα πράγματα" έχει εγκατασταθεί στο πίσω μέρος του μυαλού μας και, όχι μόνο δεν διαμαρτυρόμαστε, αλλά μας φαίνεται περιέργο κανείς να διαμαρτύρεται.

Στην ιστορία μας, τώρα. Πρόσφατα, ασκώντας το καθήκον του εθελοντή αιμοδότη, πέρασε σε ομιλητική ομάδα αιμοληψίας. Εκεί, πιάσαμε συζήτηση σχετικά με την ηλεκτρονική αρχειοθέτηση της αιμοδοσίας, έχοντας μπροστά μας ένα PC το οποίο έτρεχε κάποιο πρόγραμμα σε περιβάλλον Windows για την αρχειοθέτηση των γεγονότων αιμοδοσίας. Ζητήσαμε από τη νοσηλεύτρια να μας πει το υπόλοιπο των πιστωμένων στο λογαριασμό μας φιαλών αίματος και σχολιάσαμε τη χάρτινη κάρτα εθελοντή αιμοδότη στην οποία καταχωρούνται τα γεγονότα αιμοδοσίας, ως απομεινάρι μιας περασμένης -χειρόγραφης- εποχής. Η απάντηση ήταν αποστομωτική: "Δεν μπορώ να σας πω κάτι τέτοιο, για να πάρετε την πληροφορία αυτή πρέπει να έχετε μαζί την κάρτα σας και να πάτε στα νοσοκομεία που δώσατε το αίμα, καθώς και σε εκείνα που το διαθέσατε όταν υπήρξε ανάγκη".

Εν συντομία, κατά υπόλοιπο της συζήτησης κατέστη σαφές ότι τα κέντρα αιμοδοσίας δεν συνδέονται σε καμία κεντρική βάση δεδομένων στην οποία να καταγράφονται τα γεγονότα αιμοδοσίας και διάθεσης αίματος. Μάλιστα, η πληροφορία του υπολοίπου δεν μπορεί να εξαχθεί ούτε από την (χάρτινη) κάρτα που φέρει ο αιμοδότης, διότι εκεί καταχωρούνται μόνο τα γεγονότα αιμοδοσίας και όχι εκείνα της διάθεσης, αν και γι' αυτό οι απόψεις δίστανται και μάλλον κάθε νοσοκομείο όταν λαμβάνει αίμα από κάρτα για να το διαθέσει σε περιστατικό, ενεργεί με το δικό του τρόπο, δηλαδή άλλα το σημειώνουν "κάπως" πάνω στην κάρτα και άλλα όχι. Αν δε, κάποιος χάσει την κάρτα του και το συνειδητοποιήσει τη στιγμή που χρειάζεται αίμα, μπορείτε να φανταστείτε τι γίνεται.

Το υπόλοιπο του κειμένου μάλλον μπορείτε να το διαισθανθείτε, αλλά είναι σκόπιμο και μας είναι ευχάριστο να το γράψουμε. Στην Κοινωνία της Πληροφορίας, λοιπόν, εν έτει 2002, δεν υπάρχει κεντρική ΒΔ του συστήματος αιμοδοσίας και δεν μας απασχολεί αν "κατασκευάζεται", "έχει προκηρυχθεί", "προδιαγράφεται", "εντάσσεται στα business plan των νοσοκομείων", "ο νέος υπουργός ενημερώνεται" και "ο παλιός δεν πρόλαβε να ολοκληρώσει το έργο του". Ούτε μας απασχολεί αν στο παρελθόν πήγε να γίνει "κάτι", αλλά το απέτρεψε η προσφυγή του τάδε στο τάδε όργανο που "ακύρωσε το διαγωνισμό" και άλλα σχετικά.

Ούτε αισθανόμαστε καμία συμπάθεια προς τους εξουσιάζοντες και τους έχοντες εξουσιάζει τα πληροφορικά πράγματα στη χώρα μας όλα αυτά τα χρόνια, επειδή δεν τα κατάφεραν γιατί "έφταιγε η γραφειοκρατία" και όλα τα συνοδευτικά "ξέρετε...", "καταλαβαίνετε...", "έχουν γίνει βήματα", "θα γίνει τώρα, θα το προκηρύξουμε", "θα το εντάξουμε στις Πράξεις", κλπ. Η συμπάθεια προς τους ενδεχομένως ανίκανους πάντως σίγουρα αναποτελεσματικούς, μόνο και μόνο επειδή είχαν "καλές προθέσεις", αφήνεται για τους εκλογικούς πελάτες τους, με την

υποσημείωση ότι αν οι καλές προθέσεις ήταν διαστημόπλοιο αυτή η χώρα θα είχε κατακτήσει το σύμπαν.

Αποτελεί, άραγε, μια κεντρική πληροφορική υποδομή διαχείρισης της αιμοδοσίας "μεγάλο έργο" το οποίο δεν έχει κατορθώσει να γίνει μέχρι σήμερα λόγω του ίδιου του χαρακτήρα του; Μήπως εντάσσεται σε κάποιο μεγαλύτερο το οποίο "είναι σε εξέλιξη", όπως για παράδειγμα η συνολική μηχανογράφηση του εθνικού συστήματος υγείας και δεν υπάρχει άλλος τρόπος από το να γίνει "όλο μαζί", δηλαδή δεν θα μπορούσε να έχει γίνει από μόνο του και στη συνέχεια να συνδεθεί με το μεγαλύτερο; Η μήπως ξεπερνά ή αγγίζει το όριο της εν Ελλάδι διαθέσιμης τεχνογνωσίας και υποδομής; Η απάντηση σε όλες αυτές τις ερωτήσεις είναι "όχι": Δεν πρόκειται ούτε για μεγάλο, ούτε για δύσκολο, ούτε για ακριβό, ούτε για έργο που έμεινε πίσω επειδή άλλα, σημαντικότερα, πληροφορικά έργα εκτελούντο στον τομέα της υγείας.

Η τεχνογνωσία υπάρχει και είναι παντού στα 5000 και πλέον πρακτορεία κρατικών τυχερών παιγνίων τα οποία είναι πλήρως δικτυωμένα, σε όποια άκρη της χώρας και να βρίσκονται. Ο τζόγος, δηλαδή, είναι δικτυωμένος ενώ η αιμοδοσία όχι. Αυτό τα λέει όλα και το μόνο που "παίζεται" είναι κατά πόσο όλοι εμείς είμαστε εθισμένοι στην μετριότητα και την αναποτελεσματικότητα ώστε να μην μας απασχολεί και να "κάνουμε στην άκρη και να προσπερνάμε", όπως κάνουν όσοι πάντα περνούσαν από βρώμικα νερά για να πάνε στη δουλειά τους και δεν ενοχλούνται. Εμείς εδώ, πάντα είχαμε να κάνουμε με μετρίους, αναποτελεσματικούς και προαγωγούς του τζόγου οι οποίοι, ομολογουμένως, διαθέτουν το ταλέντο να μην κάνουν τίποτε άλλο από το να δημιουργούν εκλογικούς πελάτες, ανεκτικούς σε πάσης φύσεως, πληροφορική και μη, μετριότητα.

Μπροστά σε όλα όσα (δεν) έχουν γίνει (και) στον τομέα της υγείας, το πληροφορικό σύστημα της αιμοδοσίας ίσως αποτελεί πταίσμα. Τα αξιόλογα στελέχη που κατά καιρούς έχουν υπάρξει στα πληροφορικά πράγματα δεν πρέπει να αποτελούν άλλοθι για τους υπόλοιπους, αλλά να φέρουν την ευθύνη που τους αναλογεί. Οι δε υπόλοιποι καρεκλάνθρωποι είναι επί του προκειμένου και όχι μόνο, αιμοσταγείς δολοφόνοι και ας μας συγχωρεθεί η έλλειψη "πολιτικής ορθότητας" στις διατυπώσεις μας. Τα πράγματα είναι τόσο απλά και οποιαδήποτε προσπάθεια να εμφανιστούν ως σύνθετα είναι εκ του πονηρού. Αυτά, βέβαια, απασχολούν ιδιαίτερα το επιτελείο της Παιδείας κατά τα τελευταία χρόνια, το οποίο πασχίζει να δημιουργήσει "πολίτες" που να πιστεύουν ότι "πάντα στο κέντρο του διαδρόμου υπήρχαν νερά" και, κυρίως, ότι "πάντα θα υπάρχουν". Με τον ένα ή τον άλλο τρόπο είναι εκπεφρασμένα από τον υπογράφο και στο παρελθόν, τη δε αναφορά σε ένα ακόμη πληροφορικό ζήτημα που δεν είναι "pure business computing", ούτε πραγματεύεται το πότε και πώς "θα ανέβει η αγορά", επιτρέψτε μας να την αντιλαμβανόμαστε ως καθήκον και όχι ως "γραφικότητα". Καλές διακοπές...